

Riigikantselei

Teie: 03.03.2026 nr 3.1.1/26-0047/-2T

Meie: 08.04.2026 nr 5-1/43-2

**Siseministeeriumi arvamus Riigikantseleile
Euroopa Liidu droonide ja drooniturvalisuse
tegevuskava kohta**

Tulenevalt Riigikantselei resolutsioonist 2-5/26-00463 edastab Siseministeerium arvamuse Riigikantseleile seoses Euroopa Liidu (edaspidi: *EL*) droonide ja drooniturvalisuse tegevuskava kohta, COM(2026) 81 (edaspidi: *tegevuskava*). Ülevaate koostasid Siseministeeriumi EL ja välissuhete osakond (info@siseministeerium.ee) ning Politsei- ja Piirivalveameti piirivalveosakond. Valdonna eest vastutab Siseministeeriumi sisejulgeoleku asekancler Joosep Kaasik (joosep.kaasik@siseministeerium.ee).

Siseministeerium toetab Euroopa Komisjoni algatatud droonide ja drooniturvalisuse tegevuskava. Droonidest tulenevad riskid on kiirelt kasvamas, millest tulenevalt on vajalik, et EL tasemel tekiks süsteemselt planeeritud sammud nende mitmekülgseks maandamiseks.

Siseministeerium nõustub tegevuskavas esitatud ettepanekute ja tegevustega ning soovime täiendavalt lisada järgmist:

1. Tegevuskava punkti 2.2 kohaselt on õigesti väljatoodud, et droonipilootide ja käitajate arv on kiires kasvus. Kuigi EL on kehtestanud põhjaliku alusregulatsiooni droonide kasutamisele, siis nõustume, et aset leidnud intsidendid viitavad tugevalt droonide identifitseerimisega seotud väljakutsele. Siseministeerium peab tähtsaks EL ettepanekut seada droonidele kaaluga alates 100g identifitseerimisseadmete olemasolu ning nõuete laiendamine. See aitab oluliselt suurendada õhuruumi läbipaistvust, mis omakorda võimaldab tõhusamalt teostada õhuruumi järelevalvet, tagada ohustust ning suurendada käitajate ning pilootide vastutus.
2. Lisaks eelnevale teeme ettepaneku, et Euroopa Komisjon analüüsiks kas ja kuidas oleks võimalik seada avatud kategoorias lendavatele droonidele tehnilise võimekuse piire, mida ei saaks lihtsustatult muuta. Uuringud on välja toonud, et kuigi droonidele on seatud konkreetsed kõrguspiirangud, siis rikutakse seatud piiranguid. Statistika näitab, et rikkumised leiavad aset eelkõige kõrgusvahemikus, mida jaekaubanduses müüdiv tehnoloogia võimaldab. Lihtsustatult öeldes, kui droon võimaldab lennata 500 m kõrgusele, siis täpselt nii kõrgele enamus rikkumisi küündivad. Sellest lähtuvalt palume hinnata, kas avatud kategoorias lennutatavatele drooni kategooriatele C0 – C4 tuleks seada tehniliselt imperatiivne kõrguse piirang, mille eesmärk oleks vähendada kõrguspiirangute rikkumisi.

3. Soovimaks täiendavalt suurendada õhuruumi läbipaistvust teeme ettepaneku täiendada EL alusregulatsioone sättega, mis selgelt kohustaks kõigis liikmesriikides drooni käitajat ja pilooti siduma temale väljastatud käitaja või piloodi andmed või muud vajalikud isikuandmed drooni identifitseerimisseadmega. Konkreetse regulatsiooni eesmärk oleks tagada kõigis liikmesriikides läbivalt sama nõude olemasolu, mis aitaks vähendada teadmata päritolu ja omanikuga droonide lende.
4. Peame oluliseks Tegevuskava punktis 2.2.2. sätestatud plaani välja töötada juhised kriitilise taristu objektide kaitseks. Juhiste väljatöötamisel tuleks kindlasti fokuseerida lisaks passiivsetele lahendustele ka aktiivsete lahenduste rakendamisele. Kriitilise taristu kaitsmine korral on vajalik selgelt raamistada taristu omanikele ja valdajatele seatud ootused sõltumata sellest, milline on konkreetse liikmesriigi lähenemine drooniriskide maandamisel. Kaaluda tuleks selgete seisukohtade väljatöötamist eelkõige järgmistes teemades: lennupiirangulade seadmine kriitilise taristu kohal, taristu valdajate õigused sekkuda drooni lendu tema objekti kohal, taristu valdajate kohustused tagada piisav seirepilt tema objekti ümbruses.
5. Nõustume, et tegevuskava punktis 2.2.1. sätestatud eesmärk töötada geograafiliste piirangu alade avalikustamise ja nn *geofencing*-u võimaluste laiendamine on vajalik, et tagada läbipaistvam õhuruum drooni pilootidele ja käitajatele ning vältida juba süsteemselt esinevaid vigu, kus näiteks teadmatuses rikutakse geograafilise piirangu ala. Soovime aga rõhutada, et droonide arvu pidev kasv ning nende olemusest tulenev keerukus inimesel selgelt näha/identifitseerida tema kohal või lähedal lendavaid objekte, oluliselt mõjutab inimeste turvatunnet. See tähendab, et kui liiklusolukorras on inimesel võimalik selgelt tuvastada sõidukit ning sellele kinnitatud numbrimärki, siis droonide korral on see oluliselt tõkestatud. Inimese jaoks eeldab see vajaliku tehnoloogia olemasolu. Esiteks sobiliku ja piisavalt võimeka mobiiltelefoni või muu seade olemasolu, selles seadmes vastava aplikatsiooni installeerimist ja seadistamist ning alles seejärel on võimalik tuvastada drooni edastatavat DRI või DID signaali, mis droonide puhul asendab sõiduki numbrimärki. Sellest tulenevalt soovime, et EL võtaks vajalikke samme ning töötaks välja juhised õhuruumi läbipaistvuse suurendamiseks EL elanikele, et vähendada teadmatuses ning läbipaistmatuses tekkivat turvatunde vähenemist.
6. Tegevuskavas on korduvalt rõhutatud koolituste ja väljaõppe olulisust. Peame oluliseks, et EL toetaks õiguskaitse ametnikele ühtse ja süsteemse väljaõppemudeli loomist. Eesti ametkondadel on vaja ühist väljaõppemudelit, mis hõlmab drooniohu tuvastamist, ohu liigitamist, reageerimisprotseduure, tõendikäsitlust ning tsiviil- ja sõjaliste osapoolte koostööd. Tegevuskava loob selleks põhimõttelise raamistiku, kuid vajab rakendusliku tasandi täpsustusi, et see muutuks liikmesriikides ühtlaselt kasutatavaks.
7. Võttes arvesse valdkonna uudsust ning pidevat arengut tuleks luua EL ülese väljaõppe koordineerimisele ning koolitusvõimaluste jagamisele suunatud tegevused. Eesti Sisekaitseakadeemial nagu ka paljude teiste liikmesriikide haridusasutustel on erinevad võimekused, mis võimaldavad neil täita sisulist rolli rakenduskõrghariduse, täiendusõppe, meetoodilise toe ja testimispõhise teadmussiirde partnerina. Haridusasutused saavad toetada ametnike ja spetsialistide pädevusmudelite arendamist

kui ka valdkonnaüleste õppuste, stsenaariumipõhiste harjutuste ja järelanalüüsi meetodikate väljatöötamist.

8. Teadmuspõhine võimestamine ei tohiks piirduda vaid tehnoloogia soetamisega ning peab toetuma võimehindamisele, meetoodiliselt juhitud katsetamisele ning tulemuste süsteemsele ülekandmisele õppe- ja ametkondlikesse praktikatesse. Tegevuskava rakendamisel tuleks arvestada akadeemiliste ja rakendusüüringu partnerite rolliga laiemalt, mis aitaks koondada ning verifitseerida liikmesriikide praktikaid ning uut tehnoloogiat.
9. Tulenevalt antud valdkonna kiirest arengust ning pakkumuse/pakkujate paljususest tekib vajadusest oluliselt rohkem katsetada tehnoloogia praktilist rakendatavust. Seega oleks meie hinnangul mõistlik luua EL rahastusmehhanism või ette näha vahendid eksisteerivas mehhanismis, mis oleksid suunatud otseselt tehnoloogia rakendamise katsetuste läbi viimiseks. See võimaldaks liikmesriikidel tagada, et soetatav tehnoloogia vastab seatud eesmärkidele ning samas aitaks oluliselt kaasa ka EL tegutsevate tehnoloogiaettevõtete arengule ning EL sisese tehnoloogilise võimekuse arengule.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Joosep Kaasik
sisejulgeoleku aseksantsler

Katarina Budrik 6125144
katarina.budrik@siseministeerium.ee